

QUY TRÌNH NGHỊ VIỆN Ở VIỆT NAM

TS. NGUYỄN SĨ DŨNG

Nội dung

- Quốc hội qua hình ảnh tua nhanh
- Cái khác của thiết chế nghị viện
- Mỗi người một phiếu thì làm việc thế nào?
- Luật nghị viện
- Phiên họp toàn thể
- Phiên họp ủy ban
- Quy trình lập pháp

Nội dung

- Đổi mới đã đi mà chưa tới
- Những vấn đề đang được đặt ra
- Hy vọng nào cho tương lai?

Quốc hội Việt Nam

Hạ viện Anh

Nghị viện Châu Âu

Nghị viện Mỹ

Quốc hội Việt Nam khóa VIII

Xô viết tối cao Liên Xô

www.alamy.com - B96G9H

Chủ tịch QH điều hành chất vấn

Cái khác của thiết chế nghị viện

- Lịch sử hình thành nghị viện
- Đại biểu nhận ủy quyền từ cử tri
- Nền tảng cử tri tác động mạnh lên nghị sĩ
- Mỗi người một phiếu
- Có biểu quyết thì mới quyết định được
- Ý chí của đa số (đa số take it all)
- Quyền của thiểu số

Mỗi người một phiếu thì làm việc thế nào?

- Phải tranh luận
- Phải mặc cả
- Phải tuân theo quy trình, thủ tục
- Phải tuân theo luật nghị viện

Luật nghị viện

- Robert's Rules of Order
- Nghị trình
- Quyền của chủ tọa
- Quyền kiến nghị
- Quyền phát biểu
- Quyền ngắt lời
- Quyền trì hoãn

Phiên họp toàn thể

- Phiên họp toàn thể có thể làm gì?
- Mỗi tuần tổ chức mấy phiên họp toàn thể?
- Điều hành phiên họp toàn thể như thế nào?
- Cái gì phiên họp toàn thể không làm được?
- Các thủ tục khác cho phiên họp toàn thể

Phiên họp ủy ban

- Phiên họp ủy ban khác với phiên họp toàn thể như thế nào?
- Thủ tục phiên họp của ủy ban
- Tại sao ủy ban không thông qua dự luật thì nghị viện về cơ bản cũn sẽ không thông qua?
- Rapporteur là ai và tại sao?

Quy trình lập pháp

- Hiểu thế nào về quyền lập pháp của nghị viện
- Quy trình lập pháp chính là quy trình thẩm định và thông qua các quyết định của nghị viện
- Quy trình lập pháp qua ba lần đọc
- Nghĩa lý của các lần đọc
- Công đoạn ủy ban

Đổi mới đã đi mà chưa tới

- Những điểm đã nằm ngoài hệ chuẩn Xô viết
 - Các kỳ họp đã dài hơn rất nhiều
 - Thảo luận, tranh luận đã nhiều hơn
 - Biểu quyết giơ tay đã bị thay thế
 - Nhiều phiên họp được truyền hình trực tiếp
- “Ruột thừa” – di sản vẫn còn
 - Họp đoàn, họp tổ

Đổi mới đã đi mà chưa tới

- “Ruột thừa” – di sản vẫn còn
 - Luật nghị viện ít được quan tâm áp dụng

Những vấn đề đang được đặt ra

- Không làm việc thường xuyên nhưng số lượng các phiên họp toàn thể có vẻ lại nhiều hơn thế giới
- Phiên họp toàn thể đang được sử dụng để làm những việc mà thiết chế này không làm được
- Luật nghị viện ít được áp dụng nên, điều hành họp toàn thể gặp lúng túng, quyền của đại biểu bị hạn chế

Những vấn đề đang được đặt ra

- Hiện tượng vừa đá bóng, vừa thổi còi
- Vai trò của Chính phủ trong việc hình thành nghị trình khá hạn chế
- Tính chất đại diện cho tình ảnh hưởng không nhỏ đến khả năng tranh luận sâu vào các vấn đề kinh tế-xã hội
- Không có sự phân biệt giữa chính trị của chính sách với kỹ thuật của chính sách

Những vấn đề đang được đặt ra

- Quy trình lập pháp hai lần đọc và sự lẫn lộn chức năng giữa hành pháp và lập pháp
- Quyền năng của tổng thư ký về quy trình thủ tục không được ghi nhận
- Quy trình, thủ tục phụ thuộc rất lớn vào người đứng đầu nên nhiều khi khó ổn định

Hy vọng nào cho tương lai?

- Tỷ lệ đại biểu chuyên trách ngày càng tăng có thể dẫn tới sự chuyên nghiệp hóa
- Quá trình hội nhập có thể giúp tri thức, kinh nghiệm của nước ngoài được chuyển giao
- Tri thức được chuyển giao qua các trường đại học (như Fulbright chẳng hạn)

Hy vọng nào cho tương lai?

- Lớp người Việt trẻ tuổi, có học và hội nhập là hy vọng lớn nhất của chúng ta!

Xin trân trọng cảm ơn!

